

ДО : г-н Румен Радев
Президента на Република България
АДРЕС : гр. София, бул. „Александър
Дондуков“ 2
priemna@president.bg

ДО г-н Гълъб Донов
Министър-председател на Република
България :
АДРЕС : гр. София, бул. „Александър
Дондуков“ 2
ms_register@government.bg

ДО г-жа Росица Карамфилова - Благова
Министърът на околната среда и водите
АДРЕС : гр. София, бул. „Княгиня Мария
Луиза“ 22
Edno_gishe@moew.government.bg

СТАНОВИЩЕ

Проект на Постановление на МС за приемане на Наредба за отпадъците от обувки и текстил

Уважаеми г-н Президент,

Уважаеми г-н Министър председател,

Уважаема г-жо Министър на околната среда и водите,

С писмо от 11.08.2022 г. до Министерството на околната среда и водите (МОСВ), Българската Ритейл Асоциация („БРА“) изрази свое становище във връзка с подготвяната Наредба за отпадъците от обувки и текстил. В него ясно и обосновано изразихме нашите резерви относно предвидените в Наредбата продуктови такси и начина на тяхното въвеждане.

Като бранш с хиляди работни места, който ще бъде пряко засегнат от подобни законови промени и като бранш, който е на първа линия в контакта с потребителите, поискахме среща с МОСВ, за да изкажем нашите притеснения и поставим нашите предложения по проблема. До момента вече 4 (четири) месеца не сме получили отговор на нашето писмо.

Уважаеми дами и господа, считаме, че като във всяка една демократична държава и държава от Европейския съюз и в България, решенията на властите се взимат, след като бъдат чути всички засегнати страни, оценят се рисковете и ползите за обществото и се направи ясен анализ на въздействието на законовите текстове. Надяваме се, че липсата на отговор на нашето писмо, в което ние сме изразили готовност за съдействие, не е поради намерението на държавните институции да пренебрегнат тази европейска практика и да negliжират бранш с хиляди работни места.

„БРА“ отново настоява за работна среща с МОСВ по казуса. Готови сме при необходимост и за диалог през медиите, за да може българското общество да бъде информирано и готово за подготвяните нововъведения. Защото така предвидените продуктови такси ще се отразят пряко на крайните цени и крайният потребител ще трябва да преживее едно ново покачване на цените. При това след като през последните три години преживя прекъсване на доставките, липсата на суровини, поскъпване на енергийните ресурси, висока инфлация и др.

Макар и на първа линия в търговската верига членовете на „БРА“ не могат и не искат да поемат отговорността да обяснят на българските потребители защо за чорапи с цена 2.00 лева, трябва да се плати продуктова такса от 1.40 лв.

Оставаме в готовност за среща и по-долу прилагаме вече изпратената ни позиция до МОСВ.

Българска Ритейл Асоциация („БРА“) е учредена в началото на 2009 и представлява търговците на дребно от цяла България. Сдружението се грижи за развитието на търговията, проучването, защитата и разпространението на моралните, икономическите и професионалните интереси на фирмите от сектора търговия на дребно, както и защитата на търговските права на членовете пред държавата. Към момента БРА има над 100 фирми-членове от цялата страна.

ПОЗИЦИЯ!!!

БРА остро се противопоставя на приемането на Наредба за отпадъците от обувки и текстил в предложената редакция („Наредбата“), както и в частност срещу въвеждането на продуктови такси върху единичен артикул текстилно изделие или чифт обувки „Приложение № 8А към чл. 3, ал. 1, т. 8. Размер на продуктовата такса за обувки и текстил“.

Считаме приемането на Наредбата и въвеждането на продуктови такси за нецелесъобразно, ненавременно и увреждащо интересите, както на производителите, вносителите и търговците на текстилни изделия (дрехи и спално бельо) и на обувки, така и на потребителите. **Нашите членове ще бъдат пряко засегнати от подготвяните промени, поради което настояваме за среща с Министъра на околната среда и водите, на която подробно да изложим мотивите за нашата позиция. Също така считаме, че е наложително срокът за обществено обсъждане да**

бъде удължен, за да могат да се направят консултации със засегнатите страни и да се изработи подзаконова нормативна уредба, която не противоречи на Закона за управление на отпадъците /ЗУО/.

Нашите аргументи:

I. Увеличаване на разходите и административната тежест за бизнеса и крайните цени за потребителите в условията на след-пандемична и военновременна световна инфлация и глобална рецесия

В условията на рецесия и инфлация основна цел на администрацията би следвало да бъде овладяване растежа на цените и облекчаване на бизнеса във всяко едно отношение, за да се гарантира неговото оцеляване.

От 2020 година българският ритейл бранш търпи огромни загуби в следствие на световната пандемия и мерките за ограничаването ѝ, изразяващи се в затваряне на търговски обекти и ограничаване на дейността. Към този момент браншът все още не се е възстановил, като междуфирмената и публична задлъжнялост е увеличена значително.

През 2022 година бизнесът, а и потребителите, следва да действат и оцеляват и в условията на световна рецесия и инфлация. На фона на тази икономическа обстановка, считаме, че приемането на Наредбата и въвеждането на продуктови такси върху всеки един артикул и чифт обувки представлява целенасочено унищожаване на значителна част от бранша и съществено засягане на потребителите.

Независимо от икономическата и политическа обстановка и в допълнение към високата инфлация, с Наредбата **се въвеждат**:

- продуктови такси върху всеки чифт и бройка дреха или обувки, които **допълнително ще свият потреблението**;
- увеличаване на крайната цена на всеки чифт или бройка, с **което се засяга директно крайния потребител, който вече страда от значителната инфлация**;
- такси, които **оскъпяват крайния продукт**;
- **допълнителни разходи за всички бизнеси** от бранша за **допълнителното администриране и заплащане на таксите**, в икономическа обстановка, в която разходите трябва да се намаляват;
- **допълнителни разходи** на фона на увеличената електроенергия, разходи за дейността, наеми и инфлация.

Считаме, че приемането на Наредбата и налагането на продуктови такси на фона на инфлацията, увеличените разходи за енергия и бизнес, и световната инфлация ще увреди значително както бизнеса, така и крайните потребители.

Приемането на Наредбата в сегашната ѝ редакция и в настоящата икономическа обстановка е ненавременен и нецелесъобразен.

II. Цялостната предварителна оценка е неактуална и неадекватна, тъй като е направена през 2019 г. в съвсем други икономически и политически реалности, преди глобалната пандемия и преди световната инфлация и рецесия

Цялостната предварителна оценка на въздействието на Наредбата е извършено през април 2019. Оценката не взема предвид и няма как да вземе предвид, колко силно беше засегнат бизнеса от КОВИД пандемията и ограниченията, които бяха наложени точно на бранша на търговията на текстилни изделия и обувки.

По време на пандемията работата на търговците беше многократно преустановявана от държавата в лицето на Министерство на здравеопазването, чрез затварянето на търговски обекти. Оцелелите търговци все още не могат да се възстановят от налаганите от държавата ограничения за бизнеса. Натрупани са огромни публични и междуфирмени задължения.

Оценката не изследва и не обсъжда адекватно степента на засягане на МСП, степента на засягане крайните потребители, бранша като цяло.

III. Размерът на продуктите такси е необоснован, липсва каквато и да било икономическа обосновка как и защо продуктите такси са определени в размерите, посочени в „Приложение № 8А към чл. 3, ал. 1, т. 8. Размер на продуктова такса за обувки и текстил“

Въвеждането на задължения и тежест за МСП, бранша и потребителите следва да се извърши след задълбочен анализ и обосновка.

Липсва и каквато и да било обосновка как са определени цените за артикул малки, средни, големи и много големи стоки от текстил, спално бельо и обувки.

Размерът на въведените такси следва да е съразмерен на целите, които трябва да се постигнат чрез въвеждането на таксите, да не е прекомерен и разбира се, да бъде икономически обоснован.

Оценката, а и останалата документация, не съдържа обективна обосновка относно размера на продуктите такси и доколко, и в каква степен, така определеният размер ще засегне потребителите и търговците в бранша, и ще способстват постигане целите на Директивата.

На следващо място, не става ясно и защо продуктова такса е определена за брой артикул при положение, че целите по чл. 10 и 11 от проекта за Наредба са в килограми. Нещо повече, в Доклада на цялостната предварителна оценка на въздействието на наредбата за отпадъците от обувки и текстил е посочено изрично: *„Предвид приетото отчитане на целите за количество събрани отпадъци на килограм следва изчисляването на дължимата продуктова такса да бъде в същата мерна единица.“* /стр. 121/.

Считаме, че ако все пак бъде приет проектът за Наредба, то продуктова такса следва да се определя на килограм, в противен случай увеличението на цената на по-малките стоки /като чорапи, бельо и др./ ще бъде драстично.

IV. Определените такси са необосновано високи и засягат както търговците, така и потребителите

Изводите в Цялостната предварителна оценка, че продуктовите такси няма да засегнат търговците и потребителите са неверни.

„Приложение № 8А към чл. 3, ал. 1, т. 8. Размер на продуктовата такса за обувки и текстил“ се въвеждат такси за единичен артикул, които такси ще се заплащат от търговците и разходът ще се пренесе върху крайния потребител.

Така например всеки търговец ще заплаща за 1 чифт чорапи -1,40 лв., за 1 брой яке – 4 лв., за 1 чифт обувки – 3 лв., за 1 брой тениска - 2,80 лв. и т.н. При артикули за ежедневна употреба и ниска единична цена, като чорапите, увеличението на цената може да достигне 100%.

Тези такси ще се плащат от търговеца на база на предварително изготвени от търговците отчети за продажби, което предполага допълнителни разходи за администрация.

V. Цялостната предварителна оценка не обсъжда всички възможни инструменти, предвидени в Директивата за постигане целите на последната, а немотивирано и тенденциозно обосновава само един – въвеждане на продуктова такса

В приложение към Наредбата „ПРИЛОЖЕНИЕ IVa Примери за икономически инструменти и други мерки, предоставящи стимули за прилагането на йерархията на отпадъците, посочена в чл. 4, параграф 3 (1)“ са посочени множество инструменти и добри практики, които биха могли да се предприемат за постигане целите на съответните Директиви. Оценката за въздействие не обсъжда всички възможни икономически инструменти за постигане целите на Директивата, а избира въвеждането на продуктови такси, без каквито и да било мотиви, защото продуктовата такса е по-ефективен инструмент от останалите предложени от Директивата.

VI. Цялостната предварителна оценка на въздействие не отговаря и на изискванията на Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

Освен че е неадекватна, поради изменените икономически условия, Оценката не съдържа и минимално изисканото съдържание съгласно Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието. Мотивите, където има някакви, са бланкетни и не са подкрепени от обективно изследване,

Не са изследвани основни фактори, предвидени и в методологията или ако такива фактори са споменати, то липсва задълбочен анализ и мотиви. Сред множеството примери са:

- липсва на мотивирана и обективна оценка за разходите, които ще се понесат от крайните потребители;
- липсва мотивирана и обективна оценка за въздействието върху МСП;
- липсва аргументация на самия размер на таксите;

- липсва задълбочено изследване на икономическото въздействие на продуктите такси върху бизнеса и потребителите в условията на рецесия и инфлация;
- и множество други пропуски и нарушения на нормативните изисквания.

С оглед на изложеното по-горе, считаме че Наредбата в сегашната ѝ редакция, включително въвеждането на продуктови такси, не следва да бъде приета и прилагана.

В заключение бихме искали още веднъж да подчертаем нашето желание за среща с Министъра на околната среда и водите, на която да присъстват представители нашата Асоциация и да се обсъдят повдигнатите по-горе въпроси. Считаме, че е наложително да бъде удължен и срокът за обществено обсъждане на предлаганите текстове, за да могат да се вземат под внимание резултатите от срещата.

Като се надяваме на своевременен отговор от Ваша страна, оставам

С уважение: Рая Попова
Председател на БРА